

SPIN

Duurzaam en Verantwoord Beleggen Beleid

2024

%

Stichting Pensioenfonds
IBM Nederland

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1 Inleiding	4
Aanleiding	4
2 Doelstelling en beleidsproces	5
Doelstelling en uitgangspunten	5
Beleidsproces	6
3 Visie op duurzaam en verantwoord beleggen	7
4 Uitvoering	9
4.1 Instrumenten	9
4.1.1 Negatieve screening - uitsluitingen	9
4.1.2 ESG integratie in het beleggingsproces	10
4.1.3 Stewardship: Engagement- en stembeleid	10
4.1.4 Beleggen met een positieve bijdrage	12
4.2 Transparantie & verantwoording	13
4.3 Actief en gericht samenwerken	14
5 Bijlagen	15
Terminologie	15

Informatie over dit document

Versie: 2024.1

Eigenaar: Wouter van Eechoud

Laatste update: 31 oktober 2024

ABV besluit: 202408 (12 november 2024)

Dit document vervangt

1. Het MVB beleid zoals vastgesteld door het Algemeen bestuur (AB) in 2021.

Samenvatting

In dit document wordt het beleggingsbeginsel inzake duurzaam en verantwoord beleggen (DVB) nader uitgewerkt en vormt dit document dus een onderdeel van het beleggingsbeleid van SPIN. Wij beschrijven onze visie op duurzaam en verantwoord beleggen als volgt:

Het primaire doel van ons beleggingsbeleid is het realiseren van een zo goed mogelijk pensioen voor deelnemers (inclusief ex-deelnemers en pensioengerechtigden). Dit pensioen is echter waardevoller in een wereld die ook leefbaar is. Als maatschappij zijn we ons steeds meer bewust van de noodzaak tot verandering om op de lange termijn te kunnen voortbestaan. Het vermogen dat aan het fonds is toevertrouwd, is ook beschikbaar voor de lange termijn. Dat geeft ruimte en verantwoordelijkheid om waarde-creatie op lange termijn centraal te stellen. Wij nemen daarbij onze verantwoordelijkheid om als pensioenfonds bij te dragen aan een duurzame toekomst. Verantwoord beleggen betekent voor ons dat we oog hebben voor zowel de positieve als negatieve effecten op milieu, goed & integer bestuur en samenleving van de bedrijven en overheden waarin wij beleggen, zowel voor deze als voor volgende generaties.

Het hanteren van focus helpt bij het verkrijgen van invloed. Wij kiezen er daarom voor om onze per definitie beperkte middelen in te zetten op een beperkt aantal thema's. We maken ons op die thema's in het bijzonder sterk voor positieve verandering. Structurele afwijkingen van algemeen geaccepteerde, internationale normen accepteren wij van geen van de partijen die wij financieren. Klimaat en Governance zijn voor ons fundamentele thema's, waar wij op de volgende manier invulling aan geven:

- *Klimaat.* Klimaatverandering is een van de grootste bedreigingen voor de leefbaarheid van de aarde en de wereld zoals wij hem kennen. Wij willen bijdragen aan het tegengaan van klimaatverandering via de keuzes die we maken in onze beleggingen en middels actief aandeelhouderschap. Wij doen dit door middel van een combinatie van uitsluiting, engagement, stembeleid en een specifieke doelstelling van netto nul uitstoot voor onze beleggingen in bedrijven. Wij nemen hiermee als beleggers onze verantwoordelijkheid om bij te dragen aan het bereiken van een netto nul CO₂ (equivalent) uitstoot in 2050, conform de doelen van het akkoord van Parijs uit 2015. Om voortgang te monitoren stellen wij voor de beleggingscategorieën waarvoor dat mogelijk is tussentijdse doelen, met als eerste doelstelling een reductie van 30% in 2025 ten opzichte van 2019 voor onze beleggingen in ondernemingen (aandelen en bedrijfsobligaties).
  - *Biodiversiteit.* Als subonderdeel van Klimaat is biodiversiteit een belangrijk onderwerp dat mede gerelateerd is aan klimaatverandering. Gezien het belang van biodiversiteit voor het behoud van een leefbare wereld onderzoeken wij op welke manieren biodiversiteit kan worden meegewogen in het beleggingsproces, zowel met het oog op het verminderen van de negatieve impact van de bedrijven waarin we beleggen als het nastreven van positieve impact.
- *Governance.* Goed en integer bestuur zien we als voorwaarde voor duurzame omgang met milieu en maatschappij. Ook biedt dit waarborgen voor de behartiging van het belang van lange termijn aandeelhouders en financiers. Dit zijn belangrijke onderwerpen voor ons die we meenemen in ons beleggingsbeleid. Wij doen dit door middel van actief aandeelhouderschap en uitsluiting.

Daarnaast lichten we in dit document toe hoe we onze visie in de praktijk vormgeven met behulp van onderstaande instrumenten, waarbij we als centrale vraag stellen 'Wat dit voor ons betekent', Hieronder volgt een korte samenvatting:

1. SPIN verwacht van bedrijven waarin het belegt dat deze fundamentele verantwoordelijkheden waarborgen omtrent mensen- en arbeidsrechten, milieu en anti-corruptie zoals vervat in de UN Global Compact. SPIN beoogt niet te beleggen in ondernemingen die deze verantwoordelijkheden (structureel) schenden of die actief zijn in productie en distributie van en handel in controversiële wapens die vallen onder verdragen waaraan de Nederlandse Staat zich heeft verbonden. Ten slotte belegt SPIN niet in landen die onderwerp zijn van sancties van de Europese Unie, de Verenigde Staten van Amerika en/of de Verenigde Naties.
2. SPIN verwacht van externe vermogensbeheerders dat zij ESG factoren meenemen in hun beleid, de analyse, besluitvorming en evaluatie van beleggingen. Dit geldt voor alle beleggingscategorieën. De mandaten die met onze externe vermogensbeheerders worden overeengekomen en de monitoring van voortgang en resultaten, vormen de kern van de implementatie van het DVB-beleid.
3. Actief aandeelhouderschap begint met het in gesprek zijn met de ondernemingen waarin wij beleggen. Vanuit de gedachte dat het meer impact heeft dan 'stemmen met de voeten', wordt beoogd de onderneming te overtuigen van de relevantie van dat standpunt. Uitgangspunt van ons engagement beleid is dat als na enkele jaren blijkt dat een specifieke engagement

inspanning niet leidt tot concrete beoogde resultaten zal dit uiteindelijk leiden tot desinvestering. Om onze invloed effectief aan te wenden zoeken wij aansluiting bij andere partijen (dienstverleners en/of samenwerkingsverbanden).

4. Bij het beleggen in (genoteerde aandelen en schuldpapieren van) ondernemingen kiezen wij vanuit oogpunt van lange termijn waardecreatie voor beleggingen in ondernemingen die in vergelijking met hun peer group sterk scoren op hun:
  - a. Corporate governance (waaronder een lange termijn oriëntatie en het respecteren van de fundamentele rechten van aandeelhouders);
  - b. Aandacht voor de impact van (de waardeketen van) hun onderneming op klimaatverandering en hun bijdrage aan het bereiken van het doel van Parijs.

1 Inleiding

Duurzaam en verantwoord beleggen is voor SPIN een belangrijke randvoorwaarde voor ons beleggingsbeleid (gezien en gebaseerd op onder andere de wetenschappelijke bewijzen rondom klimaatverandering). Immers, pensioen betreft de overdracht van waarde in de tijd. Hierbij zijn wij ervan overtuigd dat financiële waarde en maatschappelijke waarde hand in hand kunnen gaan. De deelnemers en sponsors van SPIN vinden het belangrijk dat een goed pensioen kan worden genoten in een wereld waarin het goed leven is, voor huidige en toekomstige generaties. Bovendien is onze overtuiging dat een vreedzame, schone en rechtvaardige wereld bijdraagt aan een duurzame stabiele economie en daarmee ook bron voor een goed rendement is. Mede door te luisteren naar onze deelnemers en actief betrokken te zijn bij ontwikkelingen op het gebied van duurzaam beleggen willen we meetbaar bijdragen aan duurzame verandering.

Het geldende beleid van 2021 is geactualiseerd. Dit document geeft een beschrijving van :

1. De visie op duurzaam en verantwoord beleggen;
2. Definitie van de vijf uitgangspunten waarop (de uitvoering van) het DVB-beleid is gebaseerd.
3. De wijze waarop het DVB-beleid wordt uitgevoerd

Aanleiding

Het Algemeen bestuur stelt iedere drie jaar een geactualiseerd beleid vast op het gebied van duurzaam en verantwoord beleggen (DVB). Sinds de vorige actualisatie van het DVB beleid signaleert het bestuur onder meer de volgende ontwikkelingen:

- In de wereld om ons heen worden de gevolgen van klimaatverandering steeds vaker en duidelijker zichtbaar. Zo stijgt de gemiddelde temperatuur, zien we veranderingen in neerslagpatronen en zijn er vaker natuurrampen. Daarmee is het een belangrijk thema voor maatschappelijke en politieke discussies, maar ook voor beleggers. Ook pensioenfondsen zetten in toenemende mate hun kapitaal in om bij te dragen aan het tegengaan van klimaatverandering en te beleggen in oplossingen. Daarmee verbreedt de aandacht op het gebied van duurzaam beleggen vanuit het risico perspectief (de impact van de wereld op de bedrijven in de beleggingsportefeuille) naar de impact van de bedrijven op de wereld. Dit concept, beter bekend als dubbele materialiteit, is onder meer aanleiding voor een actualisatie van het duurzaam en verantwoord beleggingsbeleid.
- In de afgelopen jaren is er wereldwijd, en in het bijzonder binnen de Europese Unie middels het Sustainable Finance Action Plan, toenemende aandacht voor het zodanig inrichten van de financiële sector dat die ondersteunend is aan duurzame en maatschappelijke doelen. Met behulp van onder meer een groene taxonomie en regels rond informatieverstrekking en verslaglegging wordt nagestreefd niet alleen meer transparantie te creëren op dit vlak, maar vooral kapitaalstromen te heralloceren naar duurzame bestemmingen

2 Doelstelling en beleidsproces

Doelstelling en uitgangspunten

Dit DVB beleid beschrijft de strategie van SPIN ten aanzien van duurzaam en verantwoord beleggen. Daarnaast licht het toe hoe dit wordt geïmplementeerd in het beleggingsproces.

Het Algemeen bestuur hanteert een DVB-beleid dat:

- Goed en op consistente wijze implementeerbaar is. Daarbij concrete doelstellingen kent en meetbaar maakt in hoeverre implementatie bijdraagt aan de gekozen doelstellingen;
- Richting geeft aan hoe deelnemers te betrekken bij dit onderwerp;
- Randvoorwaardelijk is het voldoen aan wet- en regelgeving (reputatie moet beheerst worden) in het licht van en passend bij de vastgestelde risicohouding op dit punt;
- Aanpasbaar is, in die zin dat er adequate aandacht is voor ontwikkelingen (bijvoorbeeld biodiversiteit, circulaire economie en governance) en daar tijdig op in kan spelen.

SPIN geeft uitvoering aan de pensioenregelingen zoals die tussen de aangesloten ondernemingen en hun werknemers overeengekomen zijn. Hierbij staat een aantal uitgangspunten, die ook voor DVB gelden, centraal:

- Het belang van een goed pensioen voor onze deelnemers is onze eerste prioriteit;
- Als randvoorwaarde hierbij geldt dat wij risico spreiden door een gediversifieerde portefeuille, waarbij wij een lange termijn horizon hanteren;
- Onze werkzaamheden en dienstverlening kenmerken zich door professionaliteit, prudentie, integriteit en transparantie;
- Werkzaamheden zijn in hoge mate uitbesteed: Het fonds stelt haar beleidskaders en voert de regie op de aan derden uitbesteede uitvoering daarvan.

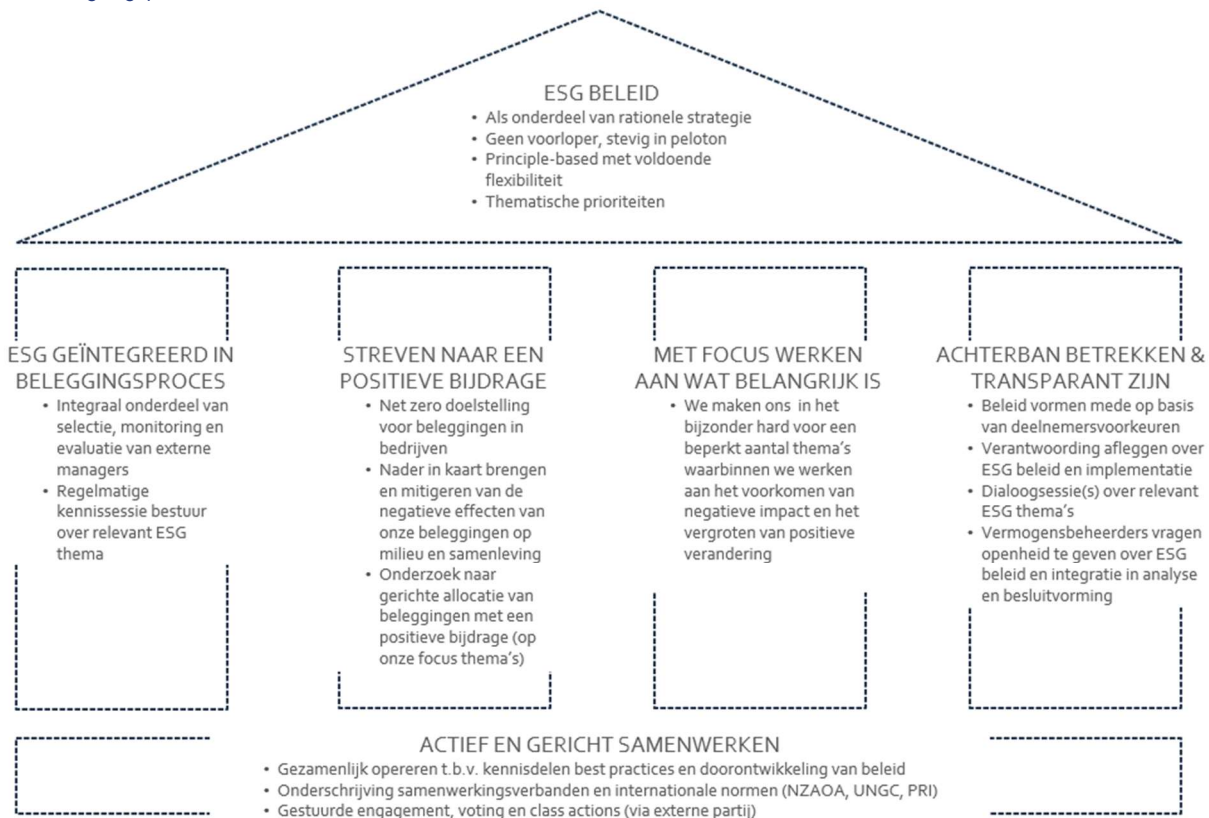
Dit beleid is op zowel onze DB als op onze DC portefeuilles van toepassing, al zullen er in de implementatie verschillen kunnen optreden als gevolg van de verschillende karakteristieken van deze regelingen. Zo wordt er in de DC portefeuille belegd in beleggingsfondsen en heeft SPIN beperkt invloed wijzigingen aan te brengen in prospectussen.

Beleidsproces

Het Algemeen bestuur neemt de visies van alle stakeholders in acht om tot een breed gedragen beleid te komen. Het primaire doel van ons beleggingsbeleid is het realiseren van een zo goed mogelijk pensioen voor deelnemers (inclusief ex-deelnemers en pensioengerechtigden). We wegen de aan duurzaamheid gerelateerde risico's en kansen mee in ons beleggingsproces (zie ook 'ESG integratie'). Bovendien streven we met onze beleggingen naar een bijdrage aan duurzame, economische groei. Wij zetten onze beleggingen dan ook zodanig in dat daarmee waar mogelijk en relevant een positieve bijdrage aan een leefbare wereld wordt gerealiseerd, binnen de grenzen die voortkomen uit het streven naar ons primaire doel. Wij hebben een scherp oog voor de implementeerbaarheid van het beleid en de mogelijkheden om de voortgang te monitoren. Tenslotte staat het voor SPIN vast dat keuzes rondom DVB niet zwart-wit zijn. Vandaar dat wij kiezen voor een *principles-based* en niet voor een gedetailleerde *rules-based* benadering. Regelmatig zullen er dilemma's aan de oppervlakte komen, of zullen richtlijnen vanuit internationale organisaties, specialistische dienstverleners of initiatieven niet altijd consistent zijn. Het bestuur van SPIN neemt in dergelijke gevallen de verantwoordelijkheid om op basis van zorgvuldige belangenafweging rationele keuzes te maken.

Voor SPIN bestaat de uitwerking van onze visie op DVB uit vijf uitgangspunten: 'ESG integratie', 'streven naar positieve bijdrage', 'aanbrengen van focus', 'betrekken van achterban & transparant zijn' en 'actief & gericht samenwerken'. Deze uitgangspunten worden in hoofdstuk 3 en 4 verder uitgewerkt.

Figuur 1. Uitgangspunten voor het DVB beleid

Het denken over verantwoord beleggen is nog sterk in beweging. SPIN blijft deze ontwikkelingen actief volgen. Het bestuur van SPIN zal daarom:

- het ESG-beleid tenminste driejaarlijks evalueren en waar nodig herzien, in lijn met de afspraken die daaromtrent zijn gemaakt voor evaluatie van beleggingscategorieën;
- de resultaten en werking van de gekozen ESG strategieën monitoren;
- ESG regelmatig agenderen tijdens bijeenkomsten van bestuur en beleggingsadviescommissie.

3 Visie op duurzaam en verantwoord beleggen

Het primaire doel van ons beleggingsbeleid is het realiseren van een zo goed mogelijk pensioen voor deelnemers (inclusief ex-deelnemers en pensioengerechtigden). Dit pensioen is echter waardevoller in een wereld die ook leefbaar is. Het vermogen dat aan het fonds is toevertrouwd, is ook beschikbaar voor de lange termijn. Dat geeft ruimte en verantwoordelijkheid om waardecreatie op lange termijn centraal te stellen. Wij nemen daarbij onze verantwoordelijkheid om als pensioenfonds bij te dragen aan een duurzame toekomst. Verantwoord beleggen betekent voor ons dat we oog hebben voor zowel de positieve als negatieve effecten op milieu en samenleving van de bedrijven en overheden waarin wij beleggen, zowel voor deze als voor volgende generaties.

Het is bovendien voor ons van belang dat duurzaamheid een integraal onderdeel is van ons beleid. Wij zijn er van overtuigd dat het meenemen van duurzaamheidsfactoren bijdraagt aan zowel een leefbare wereld als een financieel goed pensioen. Door te luisteren naar onze deelnemers en actief betrokken te zijn bij ontwikkelingen op het gebied van duurzaam beleggen willen we meetbaar bijdragen aan duurzame verandering.

Duurzame waardecreatie

Naar onze overtuiging is duurzame waardecreatie alleen mogelijk wanneer we beseffen dat de ontwikkelingen in de wereld een impact hebben op onze beleggingsportefeuille, maar ook dat andersom de landen, bedrijven en projecten waarin wij investeren een impact hebben op de wereld. Door bewust te zijn van deze zogeheten “dubbele materialiteit” is SPIN beter in staat op een effectieve manier negatieve maatschappelijke effecten te verminderen en positieve effecten te vergroten.

ESG geïntegreerd in het beleggingsproces

ESG-integratie¹ biedt het fonds een aanvullend perspectief op de huidige en verwachte prestaties van beleggingen door de aan ESG gerelateerde kansen en risico's expliciet mee te wegen in het beleggingsproces. SPIN gelooft daarom dat een solide integratie van ESG factoren de analyse van risico's en kansen versterkt en investeringsbeslissingen kan verbeteren. SPIN ziet ESG-integratie als één van de bouwstenen van de fiduciaire verantwoordelijkheid die wij hebben richting onze deelnemers.

Streven naar een positieve bijdrage

Daarnaast streven we er naar met onze beleggingen bij te dragen aan duurzame verandering door het genereren van positieve impact en / of het reduceren van negatieve impact, zolang dit in lijn is met het primaire doel een zo goed mogelijk pensioen voor onze deelnemers te realiseren. SPIN ziet in dit kader mogelijkheden om te beleggen met positieve, bewuste, meetbare impact, waarbij het meten en delen van de afgesproken doelen en de gehaalde resultaten (behaalde impact) een belangrijk aspect van ons beleid is. Wij onderzoeken de mogelijkheden om binnen de randvoorwaarden van ons beleggingskader en rekening houdend met de wensen van onze deelnemers gerichte impact beleggingen te realiseren. Tegelijkertijd is het streven naar reductie van de negatieve impact van toepassing op de gehele portefeuille, rekening houdend met de aard van de beleggingscategorie en de eerder genoemde primaire financiële doelstelling. Onze CO2-reductie doelstelling voor beleggingen in bedrijven is hier een goed voorbeeld van.

Met focus werken aan wat belangrijk is

Het hanteren van focus helpt bij het verkrijgen van invloed. Wij kiezen er daarom voor om onze per definitie beperkte middelen in te zetten op een aantal specifieke thema's. SPIN maakt zich op die thema's in het bijzonder sterk voor positieve verandering. Structurele afwijkingen van algemeen geaccepteerde, internationale normen accepteren wij van geen van de partijen die wij financieren. Klimaat en Governance zijn voor ons fundamentele thema's. Wij zien bij deze thema's meerdere overeenkomsten met een aantal van de Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde naties, maar kiezen er op dit moment voor om hier geen directe doelstellingen aan te verbinden. De manier waarop kan worden gemeten hoe overheden en ook bedrijven bijdragen aan deze doelen is nog niet eenduidig. Dat maakt het lastig om voortgang te meten en concreet te sturen op bepaalde uitkomsten.

---

¹ ESG staat voor Environmental, Social, and Governance, en het verwijst als overkoepelende term naar de drie factoren die worden gebruikt om de duurzaamheidsgerelateerde en maatschappelijke aspecten van een investering of bedrijf te evalueren. Deze drie elementen zijn van groot belang voor beleggers, bedrijven en beleidsmakers die rekening willen houden met niet-financiële prestaties, naast traditionele financiële prestaties.

Klimaat

Klimaatverandering is een van de grootste bedreigingen voor de leefbaarheid van de aarde en de wereld zoals wij hem kennen. Wij willen bijdragen aan het tegengaan van klimaatverandering. Zo nemen wij als beleggers onze verantwoordelijkheid om bij te dragen aan het bereiken van een netto nul CO₂ (equivalent) uitstoot in 2050, conform de doelen van het akkoord van Parijs uit 2015. Het lidmaatschap van SPIN van de Net Zero Asset Owner Alliance (NZAOA) past in dit kader. Om voortgang te monitoren stellen wij voor een aantal beleggingscategorieën tussentijdse doelen, waaronder een tussentijdse doelstelling een reductie van 30% in 2025 ten opzichte van 2019 voor onze beleggingen in ondernemingen (aandelen en bedrijfsobligaties).

Een belangrijk onderwerp dat gerelateerd is aan klimaatverandering is biodiversiteit. Mede gezien het belang van biodiversiteit voor het behoud van een leefbare wereld onderzoeken wij op welke manieren biodiversiteit kan worden meegewogen in het beleggingsproces, zowel met het oog op het verminderen van de negatieve impact van de bedrijven waarin we beleggen als het nastreven van positieve impact.

Governance

Goed en integer bestuur zien we als voorwaarde voor duurzame omgang met milieu en maatschappij. Ook biedt dit waarborgen voor de behartiging van het belang van aandeelhouders en financiers. Van ondernemingen met een sterke corporate governance verwachten wij bovendien voor aandeelhouders (en andere stakeholders) een beter lange termijn rendement.

Achterban betrekken & transparant zijn

Bij het vervullen van onze maatschappelijke verantwoordelijkheid als beleggers is draagvlak van onze deelnemers cruciaal. Wij wegen de voorkeuren van deze betrokkenen mee in onze besluitvorming en leggen verantwoording naar hen af over de door ons gemaakte keuzes. Communicatie en transparantie zijn daarbij essentieel. Daarom zijn we transparant over ons beleid, onze doelstellingen en de mate waarin wij die realiseren, zowel naar de deelnemers en sponsors als naar een breder publiek. Voor zover gewenst en productief wordt ook een dialoog gevoerd met andere stakeholders van het fonds. SPIN toont zich daarbij bewust van het belang van IBM en Kyndryl als de betrokken ondernemingen.

Actief & gericht samenwerken

SPIN is als individuele belegger beperkt in staat om haar invloed te laten gelden en gelooft in de kracht van samenwerking. Wij werken daarom samen met andere partijen (zoals dienstverleners en samenwerkingsverbanden van beleggers) om op een effectieve en efficiënte manier invloed uit te oefenen, best practices te delen en kennisdeling te bevorderen. We zijn onder meer aangesloten bij meerdere samenwerkingsverbanden van beleggers, zowel nationaal als internationaal. Daarnaast zijn we ondertekenaar van de Principles for Responsible Investment (PRI) van de Verenigde Naties. Wij vragen van onze externe managers zich ook aan te sluiten bij deze of vergelijkbare initiatieven.

Deze gezamenlijke inspanningen komen voort uit onze overtuiging dat samenwerking essentieel is voor het bereiken van onze doelen. Daarnaast zullen de verwachtingen van onze stakeholders en de maatschappij op het gebied van duurzaam en verantwoord beleggingsbeleid zich blijven ontwikkelen. Om vast te stellen of onze beleidsdoelstellingen nog actueel zijn besteden we daarom veel aandacht aan kennisontwikkeling, intern en met onze samenwerkingspartners.

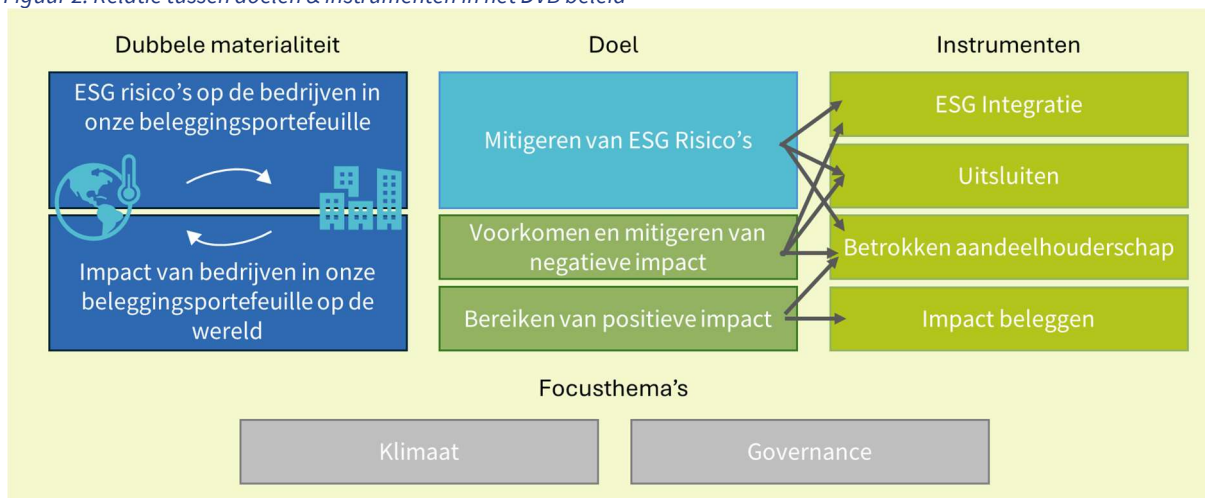

4 Uitvoering

4.1 Instrumenten

Om onze doelstellingen en overtuigingen te realiseren maken we gebruik van verschillende instrumenten. Dit duurzaam en verantwoord beleggingsbeleid gaat nader in op die instrumenten en hoe wij die gebruiken. De volgende hoofdstukken geven meer inzicht in hoe wij omgaan met het uitsluiten van beleggingen, duurzaamheidsfactoren integreren in ons beleggingsproces, in dialoog gaan met de bedrijven en landen in onze portefeuille en hoe we stemmen op aandeelhoudersvergaderingen. Figuur 2 geeft weer hoe de verschillende doelen gelinkt zijn aan deze instrumenten en hoe deze bijdragen aan het concept van dubbele materialiteit.

Figuur 2. Relatie tussen doelen & instrumenten in het DVB beleid

4.1.1 Negatieve screening - uitsluitingen

SPIN geeft er de voorkeur aan om een beperkt aantal uitsluitingscriteria vast te leggen voor een beleggingscategorie, –sector, –instrument of –techniek, mede omdat dit een beperking vormt ten opzichte van de ambitie om een brede portefeuillestrategie te voeren.

Uitsluiting bedrijven

SPIN wenst niet te beleggen in (aandelen in of leningen aan) ondernemingen die producten produceren, diensten leveren of anderszins actief zijn op een manier die volgens internationale standaarden niet in lijn is met de principes van de UN Global Compact. UN Global Compact beschrijft tien principes op het gebied van mensenrechten, arbeid, milieu en anti-corruptie. Uit deelnemersonderzoek is gebleken dat kinderarbeid een belangrijk thema is voor onze deelnemers. In ons beleid adresseren we dit middels principe 5: de effectieve afschaffing van kinderarbeid – bedrijven die dit principe structureel schenden worden uitgesloten van ons beleggingsuniversum.

Bij de implementatie streven we ernaar dat ook na uitsluitingen het risico-rendement van de portefeuille tenminste gelijk blijft. De implementatie heeft primair betrekking op beursgenoteerde aandelen en bedrijfsobligaties, maar – naargelang de materialiteit – ook op overige asset classes.

Wat dit voor ons betekent

- In aansluiting op wettelijke eisen en internationale afspraken belegt het fonds niet in ondernemingen die:
  - Voor een significant deel van hun bedrijfsvoering direct betrokken zijn bij de productie van en/of handel in clustermunitie (wettelijk verplicht); of die actief zijn in productie en distributie van en handel in controversiële wapens die vallen onder verdragen waaraan de Nederlandse Staat zich heeft verbonden
  - Hun hoofdvesting hebben in een land waarop sancties van de Europese Unie, de Verenigde Staten of de Verenigde Naties van toepassing zijn.

- Bekend zijn vanwege structurele schending van de principes van het UN Global Compact (op het gebied van mensenrechten, milieu, arbeidsomstandigheden en anti-corruptie);
- SPIN komt met vermogensbeheerders overeen dat zij namens het fonds niet in ondernemingen beleggen die niet aan bovenstaande normen voldoen en dat zij dit aan ons bevestigen.

Uitsluiting landen

Als uitgangspunt voor het beleggen in staatsobligaties geldt dat wij alleen beleggen in schuldpapier van landen die, volgens breed gedragen normen, een goede governance structuur hebben.

Wat dit voor ons betekent

- SPIN niet wenst te beleggen in staatsobligaties van landen waarop sancties van de Europese Unie, Verenigde Staten of de Verenigde Naties van toepassing zijn;
- SPIN komt met vermogensbeheerders overeen dat zij namens het fonds niet in landen beleggen die niet aan bovenstaande normen voldoen en dat zij dit aan ons bevestigen.

4.1.2 ESG integratie in het beleggingsproces

ESG-integratie biedt het fonds een aanvullend perspectief op de huidige en verwachte prestaties van beleggingen door de aan duurzaamheid gerelateerde kansen en risico's expliciet mee te wegen in het beleggingsproces. SPIN gelooft dat een solide integratie van ESG factoren de analyse van risico's en kansen versterkt en investeringsbeslissingen kan verbeteren. SPIN ziet ESG-integratie als één van de bouwstenen van de fiduciaire verantwoordelijkheid die wij hebben richting onze deelnemers.

Selectie en monitoring vermogensbeheerders

SPIN streeft naar een gediversifieerde portefeuille die verschillende beleggingscategorieën omvat. Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid werkt SPIN samen met externe vermogensbeheerders. De mandaten die met hen worden overeengekomen en de monitoring van voortgang en resultaten, vormen de kern van de implementatie van het DVB-beleid. SPIN verwacht van externe vermogensbeheerders dat zij ESG factoren meenemen in hun beleid, de analyse, besluitvorming en evaluatie van beleggingen. Dit geldt voor alle beleggingscategorieën.

Wat dit voor ons betekent

- SPIN verwacht van vermogensbeheerders dat zij tenminste de principes van de Principles for Responsible Investment (PRI) onderschrijven en integreren in hun activiteiten² (zie bijlage 2 voor meer over de PRI);
- Met alle vermogensbeheerders worden in onze mandaten afspraken vastgelegd over MVB en ESG-integratie;
- Aangezien ESG-factoren (nog) niet in elke beleggingscategorie even relevant zijn, worden maatwerkafspraken gemaakt die recht doen aan de materialiteit van ESG voor de betreffende categorie. Uitgangspunt is dat monitoring van compliance aan ESG-richtlijnen wordt geïntegreerd in de reguliere compliance monitoring processen;
- Het fonds verwacht van haar dienstverleners periodiek een rapportage die op consistente wijze zowel financiële als niet-financiële (ESG) prestaties omvatten, waardoor een portefeuille-breed geïntegreerd inzicht ontstaat;
- SPIN zelf betreft ESG in de monitoring van vermogensbeheerders en daarmee in de beslissing om de relatie al dan niet te continueren.

4.1.3 Stewardship: Engagement- en stembeleid

SPIN richt zich in haar DVB beleid nadrukkelijk op de thema's Klimaatverandering en (Corporate) Governance. SPIN verlangt daarom van haar dienstverleners dat een materieel deel van de stewardship activiteiten van deze dienstverleners op deze twee thema's is gericht, op basis van onderstaande uitgangspunten. Bij de invulling van actief aandeelhouderschap richten wij ons naar de Corporate Governance Code.

Uitgangspunten

---

² *Opmerking: Op het moment van schrijven wordt ons gehele vermogen beheerd door partijen die PRI hebben onderschreven, met uitzondering van een deel van de Private Equity beleggingen.*

Ons Stewardshipbeleid is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Onze aandelenbelangen zijn ondergebracht in beleggingsfondsen. Stewardship activiteiten kunnen namens de door SPIN gecontracteerde beleggingsfondsen en vermogensbeheerders door derden worden uitgevoerd (naar fonds- en vermogensbeheerders en deze derde partijen wordt hierna verwezen als ‘dienstverleners’).
- Het Stewardshipbeleid vormt een toetsingskader voor uitbesteding aan deze dienstverleners en voor de monitoring daarvan: SPIN voert zelf geen voting en engagement activiteiten uit maar selecteert dienstverleners die in lijn met haar Stewardshipbeleid handelen.
- De Corporate Governance Code richt zich op beleggers die aandelen houden in aan Nederlandse beurzen genoteerde vennootschappen. Wij passen de principes van de Corporate Governance Code op onze gehele (wereldwijde) aandelenportefeuille toe.

Engagement

Stewardship begint met het in gesprek zijn met de ondernemingen waarin wij beleggen. *Engagement* betreft het voeren van een dialoog met een onderneming om zo invloed uit te oefenen en een visie of standpunt over te brengen. Vanuit de gedachte dat het meer impact heeft dan ‘stemmen met de voeten’, wordt beoogd de onderneming te overtuigen van de relevantie van dat standpunt. Indien een onderneming ondanks onze engagement inspanning binnen een redelijke termijn niet te overtuigen is van de relevantie van het volgen van ons standpunt leidt dit tot desinvestering. SPIN verlangt van haar dienstverleners dat zij engagement toepassen in gevallen waar een materieel issue speelt vanuit het perspectief van lange termijn rendement en omgang met ESG-factoren. SPIN verwacht daarbij dat de dienstverlener voor zijn engagement inspanning duidelijke doelen formuleert en de voortgang daarvan inzichtelijk maakt.

SPIN maakt onderscheid tussen *proactieve* engagement, waarbij SPIN met ondernemingen het gesprek aan gaat over het bereiken van onze doelen rond klimaatverandering en corporate governance. *Reactieve* engagement wordt ingezet in gevallen waar de monitoring activiteiten uitwijzen dat ondernemingen niet aan de door SPIN gehanteerde internationale normen op gebied van milieu, sociale en/of governance aspecten (lijken te) voldoen.

Proactieve engagement: thema's

Thema: Klimaatverandering

Klimaatverandering zien wij als een belangrijk risico. Aandacht is daarom vereist voor de impact van de gehele waardeketen van een onderneming op klimaatverandering en de beheersing van klimaatrisico's voor duurzame (aandeelhouders)rendementen. Bij de uitvoering van ons stewardship beleid zullen wij van onze uitvoerders en de ondernemingen waarin wij beleggen verlangen dat zij in hun activiteiten rekening houden met de volgende kernelementen:

- Rapportage en verantwoording over klimaat gerelateerde risico's door beursgenoteerde ondernemingen conform de aanbevelingen van de Taskforce for Climate Related Financial Disclosure (TCFD) en/of de EU Taxonomy;
- Aansluiting bij het Climate Action 100+ initiatief, dat beoogt de samenwerking tussen asset owners en dienstverleners te versterken met als doel
  - Het bevorderen van de toepassing van de aanbevelingen van de TCFD door de ondernemingen waarin wij beleggen;
  - Het reduceren van de uitstoot van broeikasgassen in lijn met de doelen van Parijs.
- Een belangrijk onderwerp dat gerelateerd is aan klimaatverandering is biodiversiteit. Mede gezien het belang van biodiversiteit voor het behoud van een leefbare wereld onderzoeken wij op welke manieren biodiversiteit kan worden meegewogen in het beleggingsproces. Actief aandeelhouderschap zien we hierbij als een belangrijk ondersteunend instrument. Momenteel onderzoeken we hoe ons aandeelhouderschap specifiek kunnen inzetten voor dit thema.

Thema: Corporate governance

Van ondernemingen met een sterke corporate governance die stewardship bevordert verwachten wij voor aandeelhouders (en andere stakeholders) een beter lange termijn rendement. Opzet en effectiviteit van corporate governance is sterk afhankelijk van lokale jurisdicties en de in die jurisdicties gangbare normen en maatschappelijke waarden. Voor een belegger met een breed gespreide portefeuille kan de precieze invulling van een stewardship rol daarom per jurisdictie verschillen. Wij verwachten dat in het stewardshipbeleid van onze dienstverleners echter nadrukkelijk de volgende kernelementen van goed ondernemingsbestuur worden opgenomen (waaronder maar niet uitsluitend):

- Samenstelling, beloning en effectiviteit van bestuur en toezicht;
- Risk oversight en een lange termijn oriëntatie;
- Omgang met mens en milieu in de waardeketen van de onderneming;
- Respecteren van de fundamentele rechten van aandeelhouders.

Reactieve engagement: Monitoring

SPIN verlangt van de dienstverlener dat deze voor de monitoring van materiele issues en risico's op gebied van ESG aansluit bij de normen van het UN Global Compact en door de Nederlandse Staat onderschreven internationale verdragen op het gebied van controversiële wapens. De monitoring of de ondernemingen in portefeuille zich gedragen volgens deze normen is uitbesteed aan de dienstverlener. SPIN verwacht van dienstverleners dat zij hun monitoring activiteiten risico-gebaseerd uitvoeren en dat ze daarbij waar nodig in gesprek gaan met bij de betreffende onderneming(en) betrokken stakeholders.

Stembeleid

Het uitoefenen van stemrecht dient consistent te zijn met en bij te dragen aan de met engagement beoogde doelen. Het stemrecht dat hoort bij aandelenbezit wordt in onze opdracht uitgevoerd door een dienstverlener. Wij beoordelen het beleid van onze dienstverlener(s) op dit gebied en beoordelen tevens of onze dienstverlener het stemrecht dat samenhangt met de ondernemingen waarin is belegd op geïnformeerde wijze en in overeenstemming met de door ons geformuleerde doelen uitoefent.

SPIN leent geen aandelen uit of in. De situatie dat door of namens SPIN een stem wordt uitgebracht bij een aandeelhoudersvergadering waarbij SPIN een netto short positie heeft is dan ook uitgesloten.

Samenwerking

SPIN heeft een beperkte omvang en daarmee als individuele belegger beperkte invloed: Engagement en stemrecht processen worden dan ook in samenwerking met andere partijen uitgevoerd om onze impact te maximaliseren. SPIN verwacht van haar dienstverlener dat deze op haar beurt de samenwerking zoekt met andere partijen om de beoogde doelen te bereiken.

Belangenconflicten

In haar stemgedrag handelt SPIN vanuit het belang van duurzame en lange termijn waarde creatie voor de deelnemers. SPIN bepaalt niet zelf het stemgedrag van de dienstverleners en ook bij de uitoefening van stemrecht bij vennootschappen die binnen de definitie van gerelateerde partijen vallen volgen wij de positie van de dienstverlener.

4.1.4 Beleggen met een positieve bijdrage

Duurzame waardecreatie is naar onze overtuiging alleen mogelijk wanneer we beseffen dat de ontwikkelingen in de wereld een impact hebben op onze beleggingsportefeuille, maar ook dat andersom de landen, bedrijven en projecten waarin wij investeren een impact hebben op de wereld. Door bewust te zijn van deze zogeheten “dubbele materialiteit” is SPIN beter in staat op een effectieve manier negatieve maatschappelijke effecten te verminderen en positieve effecten te vergroten.

Naast het toepassen van ESG integratie streven we er naar met onze beleggingen bij te dragen aan duurzame verandering door het genereren van positieve impact en / of het reduceren van negatieve impact, zolang dit in lijn is met het primaire doel om een zo goed mogelijk pensioen voor onze deelnemers te realiseren.

Positieve screening

In de portefeuilles met beursgenoteerde aandelen en bedrijfsobligaties passen wij positieve screening toe, door gewicht te geven aan de prestatie van bedrijven op duurzaamheidscriteria

Wat dit voor ons betekent

- In overleg met vermogensbeheerders probeert SPIN positieve screening in relevante mandaten te integreren. Gestreefd wordt naar benaderingen van ‘best in class’ of ‘insluiting’, in het bijzonder op het gebied van CO₂-uitstoot en bijdrage aan de doelstelling van nul CO₂ (equivalent) uitstoot per 2050 conform de doelen van Parijs, bijvoorbeeld door ontwikkeling van

een duurzame energievoorziening. Om voortgang te monitoren stellen wij voor aandelen en bedrijfsobligaties tussentijdse doelen, met als eerste doelstelling een CO2-reductie van 30% in 2025.

- Bij het implementeren van oplossingen houden wij rekening met onze overige beleggingsbeginselen, zoals die inzake diversificatie en risico-rendement.

Impact beleggen

Naast de positieve screening, waaronder de net zero doelstelling voor beleggingen in bedrijven, ziet SPIN mogelijkheden om te beleggen met positieve, bewuste, meetbare impact, waarbij het meten en delen van de afgesproken doelen en de gehaalde resultaten (behaalde impact) een belangrijk aspect van ons beleid is. Wij onderzoeken de mogelijkheden om binnen de randvoorwaarden van ons beleggingskader en rekening houdend met de wensen van onze deelnemers gerichte impact beleggingen te kunnen realiseren.

4.2 Transparantie & verantwoording

Bij het vervullen van onze maatschappelijke verantwoordelijkheid als beleggers is draagvlak van onze deelnemers cruciaal. Wij wegen de voorkeuren van deze betrokkenen mee in onze besluitvorming en leggen verantwoording naar hen af over de door ons gemaakte keuzes. Communicatie en transparantie zijn daarbij essentieel. Daarom zijn we transparant over ons beleid, onze doelstellingen en de mate waarin wij die realiseren, zowel naar de deelnemers en sponsors als naar een breder publiek. Voor zover gewenst en productief wordt ook een dialoog gevoerd met andere stakeholders van het fonds. SPIN toont zich daarbij bewust van het belang van IBM en Kyndryl als de betrokken ondernemingen.

Wat dit voor ons betekent

- SPIN legt over haar beleid en de uitvoering daarvan verantwoording af aan alle stakeholders, primair via de website. SPIN biedt daartoe bijvoorbeeld op toegankelijke wijze inzicht in:
  - Dit DVB-beleid;
  - De engagement inspanningen en in welke mate de daarmee beoogde doelen zijn bereikt;
  - Het stemgedrag op de aandelen die door of namens SPIN worden gehouden.
- Om op een adequate manier verantwoording af te kunnen leggen verlangt SPIN van haar dienstverleners:
  - Inzage in het stewardship beleid en eventuele wijzigingen daarin;
  - Rapportages over gepleegde inzet en beoogde en gerealiseerde doelen i.h.k.v. voting en engagement activiteiten;
  - Dat deze in geval van controversiële³ issues op verzoek vooraf inzicht geeft in voorgenomen stemgedrag en hoe zich dat verhoudt tot een signalering van Eumedion indien daar sprake van is.
- SPIN laat zich niet publiekelijk uit over mogelijke uitsluitingen van individuele beleggingen en de eventuele gronden daarvoor. SPIN is terughoudend in het publieke debat over DVB. Het fonds ziet voor zichzelf geen rol om publiekelijk positie in te nemen en laat dit waar nodig over aan samenwerkingspartners;
- Uit oogpunt van objectiviteit én werklast kiest SPIN voor toepassing van wereldwijd geaccepteerde normen en standaarden op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen. SPIN is daarbij transparant over beleidsafwegingen die bij de toepassing van die normen worden gemaakt;
- SPIN is vanzelfsprekend transparant naar toezichhouders en streeft naar goede werkrelaties;

In aanvulling op transparantie hecht SPIN grote waarde aan actieve interactie met onze deelnemers. Dit met als voornaamste doel om te zorgen dat het beleid goed wordt begrepen, de achterban in bredere zin te informeren en om relevante inzichten van deelnemers te ontvangen. Ook onze deelnemers geven aan het belangrijk te vinden dat SPIN op deze onderwerpen een standpunt in neemt en in het verlengde daarvan is het belangrijk dat SPIN op dit onderwerp actief met haar deelnemers in gesprek is en blijft.

---

³ Als controversiële issues worden aangemerkt die een algemene vergadering aandeelhouders (AVA) van een aan de Nederlandse beurzen genoteerde vennootschap betreffen, die een grote media aandacht (kunnen) genereren en in strijd kunnen zijn met de beginselen van het fonds als belegger met oog voor lange termijn waarde creatie.

Wat dit voor ons betekent

- Door reguliere communicatie worden deelnemers geïnformeerd over relevante ontwikkelingen en mogelijke dilemma's. Wij bieden daarbij inzicht in onze ambities en de mate waarin wij die weten te realiseren;
- Bij herzieningen van het DVB-beleid worden de standpunten van de deelnemers in de besluitvorming betrokken;
- Voor individuele vragen van deelnemers is het uitvoerend bestuur bereikbaar via de reguliere weg.

4.3 Actief en gericht samenwerken

Gezien haar omvang heeft SPIN een beperkte mogelijkheid om invloed uit te oefenen, of bepaalde activiteiten uit te voeren. Vandaar dat gestreefd wordt naar samenwerking met of uitbesteding aan andere partijen of aansluiting bij platforms en initiatieven. Aldus ontstaan er effectieve en kostenefficiënte mogelijkheden om impact te maken.

Wat dit voor ons betekent

- Waar mogelijk wordt samenwerking gezocht met andere beleggers;
- SPIN is als deelnemer aangesloten bij Eumedion, een organisatie die zich inspant voor een verantwoorde corporate governance en duurzaamheid. In gezamenlijkheid kan meer gewicht worden gegeven aan het doel van de organisatie om de governance, milieu –en sociale prestaties van beursvennootschappen te verbeteren;
- Klimaatverandering is een complex en omvangrijk probleem, dat diep in samenleving en economisch systeem ingrijpt. De kennis die benodigd is om te komen tot een effectieve doelstellingen en bijdragen op dit vlak vergt intensieve samenwerking en het bijeen brengen van wetenschappelijke inzichten op vele gebieden. Om onze ambities op gebied van klimaatverandering vorm te geven en ondersteunen sluiten wij daarom aan bij een aantal internationale samenwerkingsverbanden van beleggers, die beogen te komen tot het stellen van voor beleggers ambitieuze maar haalbare doelen en het voeren van een gezamenlijke strategie om die doelen te bereiken:
  - PRI
  - Net Zero Asset Owner Alliance
  - Institutional Investors Group on Climate Change
  - Climate Action 100+;
- In bepaalde gevallen wordt door aandeelhouders besloten tot een collectieve 'class-action' waarin een bedrijf juridisch door het collectief wordt aangesproken. Ook in dergelijke situaties laat SPIN zich bij haar keuzes leiden door haar beleggingsbeginselen en DVB-beleid.

5 Bijlagen

Terminologie

Afkorting	Betekenis	Website
CA 100+	Climate Action 100+	www.climateaction100.org
Eumedion	Corporate Governance Forum voor NL institutionele beleggers	www.eumedion.nl
IIGCC	The Institutional Investors Group on Climate Change	www.iigcc.org
NCGC	Nederlandse Corporate Governance Code	www.mccg.nl
NZAOA	Net Zero Asset Owner Alliance	www.unepfi.org/net-zero-alliance
PRI	Principals for Responsible Investment	www.unpri.org
SDG	Sustainable Development Goals	www.sdgs.un.org/goals
SFAP	Sustainable Finance Action Plan	ec.europa.eu/commission/
TCFD	Task Force on Climate-Related Financial Disclosures	www.fsb-tcf.org
UNGC	United Nations Global Compact	www.unglobalcompact.org